

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри

міжнародної економіки та туризму

Протокол № від « »

2017

Зав. кафедри

О.Б. Чернега

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Туризмологія»

Кількість кредитів ECTS 6

Розробник:

Горіна Г.О.,

доцент кафедри

міжнародної економіки та туризму,

к.е.н., доцент

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	вибіркова дисципліна
Семестр	1
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	1
Лекції, годин	24
Практичні/ семінарські, годин	36
Лабораторні, годин	
Самостійна робота, годин	120
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3
самостійної роботи студента	6
Вид контролю	екзамен

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - формування системи знань з туризмознавчих дисциплін, створення цілісної уяви про туризм як соціальний інститут, як певну форму природно-суспільного буття та життєдіяльності людини, що подорожує.

Завдання - розкрити понятійний, категоріальний апарат та основні смислові значення туризму; систематизувати наукові підходи до розуміння феномену туризму, з'ясування генезу туризмологічного знання.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль					
Змістовий модуль 1. Туризмологія як соціогуманітарна наука					
Тема 1. Туризмологія як соціогуманітарна наука	18	2	4		12
Тема 2. Генезис та еволюція наукового туристського дискурсу	18	2	4		12
Тема 3. Основні концепти, структура та функції туризмологічного знання	18	2	4		12
Тема 4. Туризмологія: основні концептуальні складові	18	2	4		12
Разом за	72	8	16		48
Змістовий модуль 2. Туризм як чинник сталого розвитку суспільства					
Тема 5. Туризм як соціокультурний феномен	16	2	2		12
Тема 6. Людина в сфері туризму	16	2	2		12
Разом за	32	4	4		24
Змістовий модуль 3. Міжнародний туризм та його роль у світовому господарстві					
Тема 7. Міжнародний туризм як об'єкт дослідження	18	2	4		12
Тема 8. Міжнародне співробітництво у сфері туризму	18	2	4		12
Тема 9. Сучасні тенденції транснаціоналізації в міжнародному туризмі	20	4	4		12
Тема 10. Поляризація світового туристичного простору	20	4	4		12
Разом за	76	12	16		48
Усього годин	180	24	36		120

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар – розгорнута бесіда Місце туризмології в структурі соціогуманітарних наук.	2
2	Семінар запитань та відповідь Туризмологія: до проблеми осмислення теоретико-методологічних засад науки про туризм	2
3	Семінар – розгорнута бесіда Становленням науки про туризм і виникненням туризмознавчих шкіл.	2
4	Семінар запитань та відповідь Туризмологічні школи: німецька, британська, швейцарська, французька, польська, болгарська.	2
5	Семінар – розгорнута бесіда Понятійний апарат туризмології, її тезаурус.	2
6	Семінар – розгорнута бесіда Принципи, методи та функції туризмології.	2
7	Семінар – розгорнута бесіда Основні концептуальні складові туризмології.	2

8	Семінар - дискусія Філософія туризму як методологічна та концептуальна засада туризмології.	2
9	Семінар запитань та відповідь Туризм як соціокультурний інститут.	2
10	Семінар запитань та відповідь Людина як турист.	2
11	Семінар – розгорнута бесіда Теоретичні основи дослідження міжнародного туризму.	2
12	Семінар запитань та відповідь Сутність та взаємозв'язок подорожі та туризму.	2
13	Семінар - розгорнута бесіда Сутність міжнародної співпраці та координації у сфері туризму.	2
14	Семінар запитань та відповідь Міжнародні міжурядові і неурядові організації в сфері туризму	2
15	Семінар - дискусія Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму.	2
16	Семінар запитань та відповідь Вплив туристських ТНК на національну економіку.	2
17	Семінар запитань і відповідь Фактори формування просторової поляризації світового туристичного ринку.	2
18	Семінар запитань та відповідь Базові моделі просторової організації ринку туристичних послуг	2

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занятя	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Туризмологія як соціогуманітарна наука			
Семінар – розгорнута бесіда Місце туризмології в структурі соціогуманітарних наук	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: актуалізація потреби створення теорії туризму; теоретико-методологічні засади туризмології; об'єкт, предмет і суб'єкт туризмології їх сутність і взаємовідношення Джерела [2,3,8,9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар запитань та відповідь Туризмологія: до проблеми осмислення теоретико-методологічних засад науки про туризм	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: кореляційне співвідношення теорії практики туризму, виявлення зв'язків туризму з економікою, географією, культурою, соціологією, психологією Джерела [2,3,8,9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар – розгорнута бесіда Становленням науки про туризм і виникненням туризмознавчих шкіл	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: осмислення феномену подорожей в процесі становлення туризмологічного знання; перші узагальнення подорожей в античній філософії (Фалес, Солон, Піфагор, Платон, Анахарсіс, Прокл); сутність, характер подорожей в епоху Середньовіччя, їх інтерпретація у теологічних вченнях Св.Августина і Фоми Аквінського; виникнення туризму в Новий Час як організованої, специфічної форми подорожей. Ф.Бекон „Про подорожі”. Джерела [1-3,6,9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар запитань та відповідь Туризмологічні школи: німецька, британська, швейцарська, французька, польська, болгарська.	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: німецька, британська, швейцарська, французька, польська, болгарська туризмологічні школи. Джерела [1-3,6,9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар – розгорнута бесіда Понятійний апарат туризмології, її тезаурус.	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: туризмологія: основні концепти (понятійний апарат); структура та функції туризмологічного знання. Джерела [1-3]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – розгорнута бесіда Принципи, методи та функції туризмології.	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: туризмологія: основні концепти (понятійний апарат); структура та функції туризмологічного знання. Джерела [1-3]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
		1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: антропологія	

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Семінар – розгорнута бесіда Основні концептуальні складові туризмології.	12	мандрів та подорожей; філософське тлумачення антропології туризму; туристські товари та товари народних промислів як наслідки антропогенезу; туристське споживання природних ресурсів; принципи сталого (гармонійного) розвитку туризму; етичні виміри туризму. Джерела [2-4,6]. 2. Самотестування. 3. Підготовка тез доповідей за обраною темою.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування підготовлених тез доповідей
Семінар - дискусія Філософія туризму як методологічна та концептуальна засада туризмології.	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань лекції. Джерела [2-4,6]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Змістовий модуль 2. Туризм як чинник сталого розвитку суспільства			
Семінар запитань та відповідь Туризм як соціокультурний інститут	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: функції туризму в суспільстві; туризм в інтерпретації Дина Мак Кеннела; туризм і споживання: Зігмун Бауман; туристичне середовище як псевдобуття: концепція Данієля Бурстіна. Джерела [5,7,8,9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді. 4. Підготовка до опитування за питаннями лекції	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар запитань та відповідь Людина як турист.	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: людина як жива біопсихосоціальна система; турист: визначення та соціально-демографічні характеристики; типи, статуси і ролі людини в сфері туризму; туристська активність як форма реалізації людиною свого потенціалу. Джерела [7-9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Змістовий модуль 3. Міжнародний туризм та його роль у світовому господарстві			
Семінар – розгорнута бесіда Теоретичні основи дослідження міжнародного туризму.	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: організаційні форми та види туризму; сутність та взаємозв'язок подорожі та туризму; класифікація міжнародних та внутрішніх відвідувачів. Джерела [2, 4-6, 16-18]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар запитань та відповідь Сутність та взаємозв'язок подорожі та туризму.	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: підпорядкованість понять подорож-туризм та подорожуючий-відвідувач. Джерела [2, 4-6, 16-18]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Семінар - розгорнута бесіда Сутність міжнародної співпраці та координації у сфері туризму	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: міжнародна співпраця в сфері туризму на двосторонній основі; міжнародна співпраця в сфері туризму на багатосторонній основі. Джерело [5-7, 13, 14, 16]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар запитань та відповідь Міжнародні міжурядові і неурядові організації в сфері туризму	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: сутність міжнародної співпраці та координації у сфері туризму, Всесвітня туристична організація, Всесвітня рада з туризму та подорожей. Джерело [5-7, 13, 14, 16]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар - дискусія. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: ТНК як головний суб'єкт світогосподарських відносин, вплив туристських ТНК на національну економіку, вплив туристських ТНК на економіку приймаючих країн, вплив туристських ТНК на економіку країни базування. Джерело [2, 19]. 2. Самотестування. 3. Добір статистичної інформації з практики функціонування туристських ТНК.	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень, перевірка зібраної інформації
Семінар запитань та відповідь Вплив туристських ТНК на національну економіку.	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: вплив туристських ТНК на національну економіку, вплив туристських ТНК на економіку приймаючих країн, вплив туристських ТНК на економіку країни базування. Джерело [2, 19]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар запитань і відповідь Фактори формування просторової поляризації світового туристичного ринку	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: територіальне районування світу за туристичними регіонами; концепція просторової поляризації світового туристичного ринку Джерела [16-18]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар запитань та відповідь Базові моделі просторової організації ринку туристичних послуг	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: просторові моделі туристських подорожей (переміщень); моделі туристських вибуттів та прибуттів; структурні моделі туризму; просторові моделі розвитку туризму Джерела [16-18]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант

7. Результати навчання

1.	Знання теоретико-методологічних положень туризмології.
2.	Знання сутності та характеру подорожей в античну та середньовічну епохи, а також в Новинний час; про становлення науки про туризм і виникнення туризмознавчих шкіл.
3.	Знання понятійного апарату туризмології, її тезаурусу, принципів та функцій.
4.	Знання складових туризмологічного знання.

5.	Знання структура соціології туризму, туризму як соціокультурного і інституту.
6.	Знання проблем мотивації туристської діяльності, туристської активності як форми реалізації людиною свого потенціалу.
7.	Знання теоретичних основ міжнародного туризму, а саме: організаційних форм та видів туризму, сутності та взаємозв'язку подорожей та туризму, класифікації міжнародних та внутрішніх відвідувачів.
8.	Знання теоретичних засад територіального районування світу за туристичними регіонами, концептуальних основ просторової поляризації світового туристичного ринку.
9.	Розуміння принципів взаємозв'язку конкуренції в туризмі на різних ієрархічних рівнях.
10.	Розуміння сутності міжнародної співпраці та координації у сфері туризму.
11.	Уміння вимірювати потоки відвідувачів, визначати масштаби туристських витрат, визначати сферу охоплення туристського споживання та зайнятість в галузях туризму.
12.	Здатність аналізувати сучасні тенденції та процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі.
13.	Здатність визначати рівень впливу факторів зовнішнього середовища на діяльність туристських ТНК.
14.	Здатність визначити туристичний потенціал України в контексті сучасної глобалізації.

8. Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Письмовий екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Модуль 1						
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1		1			2
Тема 2	1		1			2
Тема 3	1		1			2
Тема 4	1		1			2
Тема 5	1		1			2
Тема 6	1		1			2
Тема 7	1		1			2
Тема 8	1		1			2
Разом за змістовий модуль 1	8		8		5	21
Змістовий модуль 2						
Тема 9	1		1			2
Тема 10	1		1			2
Разом за змістовий модуль 2	2		2		4	8
Змістовий модуль 3						
Тема 11	1		1			2
Тема 12	1		1			2
Тема 13	1		1			2
Тема 14	1		1			2
Тема 15	1		1			2
Тема 16	1		1			2
Тема 17	1		1			2
Тема 18	1		1			2

Разом за змістовий модуль 3	8		8		5	21
Усього модуль 1	18		18		14	50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Горіна Г.О. Туризмознавство [Текст] : конспект лекцій / Г.О. Горіна ; ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2017. – 115 с.
2. Ердаветов С.Р., О.Ж. Сагымбай О.Ж. Основы туризмологии: учебно-методическое пособие. -Алматы: Қазақ университеті, 2011. - 92 с.
3. Лукашевич О. Н. Психология туризма; концептуальное определение. Монография / Оксана Лукашевич. – Киев: Издательство КУТЕП, 2010. – 228с.
4. Лукашевич М. П. Соціологія туризму: Курс лекцій / М. П. Лукашевич, Ф. Ф. Шандор. Переді. В. К. Федорченко. – Ужгород: Мистецька Лінія, 2008. – 340с.
5. Пазенок В.С. Туризмология. Теоретический образ туризма: Научное издание. – К.: Академия туризма Украины, КУТЕП, 2012. – 270 с.
6. Туризмология: концептуальні засади теорії туризму і науково- навчальне видання. – К.: КУТЕП, 2008. – 825с.
7. Устименко Л.М. Основы туризмознавства. Навч. посібник / Л. М. Устименко.- К., 2013.- 380 с.

Допоміжна

8. Александрова А.Ю. Международный туризм: Учебник.-М. : КноРус, 2010. – 464с.
9. Воскресенский В.Ю. Международный туризм. - М.: Юнити-Дана, 2008. - 464с.
10. Городня Т. А. Економіка туризму: теорія і практика : навч. посіб. / Т. А. Городня, А. Ф. Щербак. - К. : Кондор, 2012. - 435 с.

11. Долженко Г. П. Развитие научных исследований туристской деятельности в России (1930-2011гг.) / Г. П. Долженко, Е. Г. Долженко. Электронное учебное пособие. – Ростов н/Д, 2010.
12. Квартальнов В. А. Теория и практика туризма; Учебник / В. А. Квартальнов. – М.: «Финансы и статистика», 2003. – 672 с.
13. Любіцева О. О. Туризмознавство: вступ до фаху: Підручник / О. О. Любіцева, В. К. Бабарицька. – К.: Київський університет, 2008. – 450 с.
14. Мальцева Л.В. Історія туризму [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. В. Мальцева ; ДЗ "Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка". - Луганськ : Вид-во ДЗ "ЛНУ ім. Т. Шевченка", 2011. - 88 с.
15. Скляр Г.П. Модернізація туризмознавства: теорія і практика партнерства : монографія / Г. П. Скляр, Г. В. Задорожний, О. Г. Задорожна, В. Ф. Кифяк, Г. І. Михайліченко; ред.: Г. П. Скляр; ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". - Полтава : ПУЕТ, 2015. - 372 с.
16. Тарасенок, А. И. Геоэкономический механизм обеспечения конкурентоспособности туристической дестинации : учеб.-метод. пособие / А. И. Тарасенок. – Минск : РИПО, 2014. – 144 с.
17. Севастьянов Д.В. Основы страноведения и международного туризма.- М. : Академия, 2008. - 272 с.
18. Можева Н., Богинская Е., Мазурина О. Организация международного туризма: учеб.пособие.-Гардарики, 2008. - 256 с.

Інформаційні ресурси

19. World Travel and Tourism Council [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.wttc.org>.
20. World Tourism Organization UNWTO [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www2.unwto.org>.